

מימונה

מחזה ישראלי חדש מאת חנה אזולאי-הספרי

תיאטרון
בית ליסין
הבי ישראלי

מימונה

מחזה ישראלי חדש מאת **חנה אזולאי-הספרי**

בימוי: **כפיר אזולאי**
עיצוב תפאורה: **ערן עצמון**
עיצוב תלבושות: **אולה שבצוב**
מוסיקה: **אורי וידיסלבסקי**
עיצוב תאורה: **עדי שימרוני**

משתתפים (לפי סדר הא'-ב'):

גלי בן-גיא - מור

דרור דהן - דור דהן

עמנואל חנון / אברהם כהן - אליהו דהן

הדס מורנו - עלמה דהן

מתי סרי - מקסים דהן

שרה פון-שוורצה - מרים דהן

ליז רביאן - חופית דהן

על המחזה

המחזה "מימונה" הוא קריאה לעזרה

המחזה "מימונה" הוא קריאה לעזרה. הכל מתפורר. המימונה והמסורת משמשות כאן כסרגל, האפס של מערכת הצירים למדוד את המרחק. הפיוט הוא הקבוע, המובן מאליו שעל הרקע שלו אנו בודקים את החולף. בכלל זה ההבטחה הגדולה של חיינו: ארץ ישראל.

החלום של ארץ ישראל כאן מוטח ארצה לנוכח מציאות שאיבדנו עליה כל שליטה. הטכנולוגיה והאידיאולוגיות דוהרים בסחף שאנחנו לא בנויים לו. אין לנו שום כלים שיעזרו לאפס את הרעיונות החדשים עם האמצעים הטכנולוגיים הכובשים את חיינו ולהתאימם לקהלים שהם מגיעים אליהם. אנחנו טובעים, ובמקום לעזוק "הצילו" זועקים את הרעיונות שבאו לשחרר אותנו. והטכנולוגיה שבאה לשחרר אותנו נלפתת על צווארנו בדרך אחרת, מקורית ומרושעת. קח את זכות האישה על גופה, שים אותו בעולם של נערה מתבגרת עם גישה לפייסבוק ותקבל קטסטרופה. לפעמים אנחנו דווקא קולעים. ענייני הון ושלטון צומחים מתוך מלל אקדמי משמים לתוך מציאות מימונית והתרפסות בפני הפוליטיקאים שקונים הכל בזיל הזל בסיוע מלא של התקשורת ופוגעים: במקרה של המחזה מעלים דילמה של ממש שכן השר הנכבד מזהם את תנאי המחיה של בוחריו ועל הדמויות להחליט החלטה מוסרית.

אין לנו, אבל, שליטה על מה שהשילוב טכנולוגיה ואידיאולוגיה מייצרים. ויחד עם זאת, מכל המהומה, יש במחזה בשורה שנשארת תקיפה: אבהות, ואימהות. הורות. ההורות כאן אינה בהעברת המסורת, פרישת החסות וההגנה הזכורים לנו מקדמת דנן. הביטוי המלא של ההורות כאן הוא בהימנעות מנטישה. מקסים דהן שנבעט ממשפחתו ומרעייתו בוחר להישאר כאן כדי להיות איתם.

המחזה של חנה אזולאי-הספרי, אם כן, הוא בעיני המלצה חמה של ההורות, ויחד עם זה מדובר בהבנה שהורות זו צריכה להתעדכן. האב זוכר לאביו שלא רצה ללמדו לנגן, ילדיו שלו לא רוצים ללמוד ממנו ולמעשה אלו מובילים אותו לבצע בחירה גורלית. זה כמעט פרדוס. מושג המשפחה באיום ממשי ובעת ובעונה אחת, באין לו תחליף, הילדים נאחזים בו. הם לא מסוגלים לעזוב

את הבית אבל הופכים להיות מורי דרך, אלא שאין להם לא המקום ולא האחריות לעשות זאת.

מרים, רעייתו של מקסים אינה מוצאת את הכבוד לו היא ראויה ודוחה אותו, והוא מאיים אומנם לזרוק אותה לרחוב, אבל בעת ובעונה אחת הוא נשאר בעולם הזה בגללה ובגלל ילדיהם. פעם הילדים היו נושאי המסר, שכולל בין היתר את החובה לטפל בהוריהם, היום ההורים כאן כדי להמשיך לדאוג לילדיהם. המצב הזה הוא כמובן בלתי אפשרי ומוביל לחוסר מוצא. ובכל זאת, זה מה שנשאר עד שה' ירחם. הכלים שלנו כהורים לא רלוונטיים בכלל וכבר "טופלו" ברשות הרבים על ידי אויבי הפטריאכליות, שחרור האישה, ומכורסם על ידי שיח זכויות שאיבד שליטה והופך בהדרגה את כל מה שיש לנו לתת למיושן ולפרימיטיבי. מה שנשאר זו דאגה ערה חסרת כל טעם, ובכל זאת יש בה למלא חיים שלמים. עד שה' ירחם.

ד"ר מאיר בוזגלו הוא מרצה בחוג לפילוסופיה באוניברסיטה העברית.

"משחקת, כותבת ומציירת בחול..."

ראיון עם המחזאית חנה אזולאי-הספרי

א. מ.: חנה אזולאי-הספרי, בעלילת המחזה "מימונה" את מטפלת במספר קונפליקטים שמתקנים אל תוך יום אחד בחייה של משפחה אחת. על מה המחזה בעיניך?

ח. א.-ה.: המחזה הוא קודם כל על המשפחה הישראלית הממוצעת ועל פערי הדורות שמתגלעים בה. על איזה סוג של הורים אנחנו יכולים להיות היום, בעידן הזה של כאוס תרבותי וטכנולוגי ועל איזה ילדים יכולים להיווצר כתוצאה מהורות כזאת. ומה עושה הכאוס הזה להורים כהורים וכבני זוג. איזה סוג של משפחה נוצרת בחברה שבה הגבולות בין הורים וילדים הולכים ומטשטשים, בחברה שבה הילד קורא לאימו בשמה הפרטי ולא אימא. חברה שמוחקת את העבר ומקדשת את העתיד ואין לה פתרון לבעיות ההווה. בחברה רב תרבותית שבה מותכים בגסות מזרח ומערב, מסורת וקדמה. ולתוך זה חודרת הטכנולוגיה ואיתה עולם התקשורת הנזיל, עולם הפייסבוק האינטרנט והטוויטר. עולם שבו אין זמן וכבוד לישן ואין זמן ליישן ולהפנים את החדש. אני מנסה ללכת אחורה ולבדוק את הגורמים לכאוס הזה.

ולכן המחזה הוא, מן הסתם, גם ניסיון לדון בתוצאות ההגירה לארץ ישראל. וכל זה מוביל גם לדיון על הגורמים להתפרצויות האלימות של הדמויות שלי.

אלימות בכלל, לא רק במובן הפיזי, אלא גם בכל המופעים האחרים של האלימות: אלימות שקטה, המופעים הורבליים שלה, אלימות פסיכולוגית, התוצאות של סוגי האלימות האלה הן הרבה יותר הרסניות מזאת הפיזית. אני שואלת למה הדמות המרכזית שלי, מקסים דהן - אדם חיובי שרק רוצה לעשות טוב לו ולסביבה שלו - איך זה שרק רע יוצא לו. כנראה שהסיבה היא בגלל שלא היו לו כלים "לתרגם" את "האבהות" שלו מתרבות לתרבות. לא היו לו היכולת והאמצעים לעשות את המעבר בצורה מדודה ולכן התוצאות הן עגומות.

א. מ.: אם לא הייתי מכיר את המחזה, הייתי חושב שהוא מאד פסימי...

ח. א.-ה.: אם לא הייתי עקשנית, הוא היה אולי יוצא פסימי. אבל אני מתעקשת לסיים את המחזה עם טעם של תקווה... אחרת מה הטעם?

א. מ.: עד כמה המחזה הזה הוא אוטוביוגרפי?

ח. א.-ה.: המחזה הזה ממש לא אוטוביוגרפי. אבל כל חומרי החיים שלי מתקנים אליו. הפחדים שלי, התקוות שלי - בעיקר הפחדים שלי הם שם. הם שם ממש.

א. מ.: אבל אביו של הגיבור שלך כן מבוסס במידה מסוימת על אבא שלך...

ח. א.-ה.: נכון. אבל במידה מסוימת בלבד. אבי ז"ל היה עיוור אבל במציאות, בניגוד למחזה, הוא לא היה פייטן. למעשה אבי היה זייפן גדול. אבל הפייטנות הייתה ועדיין נדבר מרכזי בתרבות האנדלוסית והיא משמשת לי כעגון. כסימבול של הישן והיציב.

א. מ.: האם היית מגדירה את עצמך כמחזאית חברתית?

ח. א.-ה.: אני רגישה מאד לנושא החברתי, ועסקתי בו שנים רבות. אבל כאן אני מתכנסת יותר אל האיש. אני משתמשת בנושא החברתי, אבל זה לא מחזה חברתי.

המחזה מעלה פה שתי אידיאולוגיות שמאפיינות את הפער הדורי בישראל 2011. האידיאולוגיה החברתית שהייתה רלוונטית לאבא מקסים שבא מתוך מצוקה כלכלית, והאידיאולוגיה הירוקה שהיא רלוונטית לדור הצעיר של היום - זה שאין לו בעיות כלכליות. המתח ביניהם מסמל את המתח בין אב ובנו.

כשאבי רצה לעלות לארץ, הוא ארז את הדברים ולקח את המשפחה אל מחנה ההגירה שליד קזבלנקה. אלא שאז התברר ששערי העלייה ארצה סגורים בפניו בגלל הנכות שלו. באותם ימים החליטה ממשלת ישראל על תוכנית הסלקציה. נכים לא יכלו לעלות ארצה בכדי לא להיות למעמסה על המדינה. אבא שלי, ששהה 5 ימים עם אשתו וחמשת ילדיו ליד שער המחנה ואכל רק לחם עם ריבה, הבין את זה קיבל וחזר על עקביו מבלי לפצות פה. קיבל עליו את גזר הדין למען ארץ ישראל ומדינת ישראל הקדושה. אגב, הסלקציות הללו נמשכו 3-4 שנים. ואז ישראל אמנם ביטלה אותן, אבל שערי ההגירה ממרוקו כבר נסגרו ואבי נאלץ אח"כ לעלות עליה לא חוקית.

על ערש המדבר
שוכב לו חי,
זר, מן העבר,
ופיו מלא כיסופים.
קום אה באבא, קום!
הפלא בנו זעמך
שפוך בנו חמתך,
שובה אלינו
ואליך נשובה.

חנה אזולאי-הספרי

היא, בהחלט, לשנות את התדמית המביכה שיצירות מסוימות קיבעו בקשר לציבור המזרחי בזיכרון הקולקטיבי שלנו. אני רוצה להראות את המורכבות שלהם. סטודנט תואר שני במדעי המדינה, עובדת סוציאלית, ותלמידת תיכון מחוננת ומינית - אלה דמויות "מזרחיות" שאנחנו פוגשים בחיי היום יום שלנו אבל הייצוג שלהם נעדר למדי מהבמה של התיאטרון הישראלי. אני חושבת שאם קוראים לאחת הדמויות במחזה חופית והיא עובדת סוציאלית אינטליגנטית ורגישה זה בהחלט שינוי של צורת הייצוג המזרחית.

א. מ.: ואיך את באמת מסתדרת עם השניות הזאת של חיך?
ח. נ-ה: ההתרכזות בכתיבה עושה לי טוב. אני קודם כל שחקנית ולא מפסיקה לרצות לשחק, אבל אז פתאום קורים לי דברים יותר גדולים ומסתבר שאני יכולה להם. הפעם החלטתי לשחרר ואני נהנית מהקלות הזאת של להיות רק המחזאית. אבל זה לא קרה ביום אחד. זה תהליך שעוד נמשך. בשנים האחרונות אני עובדת הרבה בשני הצדדים של המתרגם: גם כותבת וגם מבצעת. ובדרך כלל אני לא מרגישה שלימה בלי שניהם. אני מקווה שבקרוב אוכל לאחד את כל הצרכים שלי. החלום שלי לביים ולשחק ובין לבין - לכתוב תסריטים מחזות, לעשות סרטים, דוקומנטאריים, לכתוב שירים... אה ולרקוד פסאדובלה. אני כל כך אוהבת פסאדובלה... ו... תנגו ולצייר בחול...

**חנה אזולאי-הספרי, תודה רבה על השיחה ובהצלחה!
ראיין: אבישי מילשטיין**

א. מ.: את עצמך גם שחקנית מצליחה. שיחקת בתיאטרונים, כיכבת בסרטים, זכית בפרסים. בימים אלה אפשר לראותך גם בסדרת הטלוויזיה המצליחה "פולישוק" ובמקביל גם בהצגת תיאטרון בית ליסין "ולנטינו". מהיכן הדחף הזה לכתוב לבמה?

ח. א-ה: זה נורא יפה שאתה אומר שאני נורא מצליחה. אבל כולם יודעים ששחקניות בגילי, אם אין להן תיאטרון שדואג להן לתפקידים, יכולות לא לעבוד שנים. האמת היא שאני כותבת מחזות ותסריטים כי אני רוצה לשחק. זה מתחיל מזה שאני אומרת לעצמי: אוי ואבוי, בעוד שנה מהיום לא תהיה לי עבודה, אז אני צריכה לשבת ולכתוב. ואז אני נורא מרחמת על עצמי שאני צריכה לשבת ולכתוב, ואז אני נורא עצובה ואז יוצא לי משהו שאין לי מושג מהו. אז אני עוזבת את זה וחוזרת אל זה אחרי שבוע ואז, אם אני לא רק בוכה אלא גם צוחקת, אני חושבת שאולי יש לזה סיכוי. הומור זה דבר מאד חשוב. בסופו של דבר, החיים די מצחיקים אותי. אולי זה בגלל שהם עצובים. אבל עם השנים אני מרגישה יותר ויותר טוב עם הכתיבה. כנראה שמתוך שלא לשמה בא לשמה.

א. מ.: במחזה הזה את מציגה על הבמה עולם ישראלי, מוכר מאד, אבל גם נותנת פתחון פה לאוכלוסיה שבעייתיה לא נידונו הרבה במחזות תיאטרון רציניים. האם את רואה בכך שליחות?

ח. א-ה: התחלתי את ההתעסקות באוכלוסיה הזאת כבר בסרט שלי "שחור" ואח"כ במחזה "סליחות". ואני חושבת שאם אני כותבת על דמויות ממוצא מרוקאי ואני ממוצא מרוקאי, אז צורת הייצוג היא קצת יותר מורכבת. אחת המטרות שלי

על משבר זהות בין-דורי

החל מרגע היווצרותו של העובר ברחם אימו מתחילה להיווצר זהותו אשר מחד הינה ייחודית ופרטית ומאידך הנה חלק הנארג בנרטיב ובזהות המשפחתית. בשנים הראשונות לחיים, דמויות הטיפול המרכזיות, אשר על פי רוב הנם ההורים, מהווים את המקור הראשי ממנו התינוק-ילד יונק ושואב את זהותו העצמית וזהותם שלהם.

הצורך של ההורים לראות בילדיהם כממשיכי דרכם הוא צורך מובן ואוניברסאלי. פרויד (1920) מדבר על תהליכי שחזור בין-דוריים. לדידו, הכניסה לשלב ההורות מביאה את ההורה לשחזר, בתוך יחסו עם ילדו, מגוון דפוסים שחווה עם הוריו. תפקיד השחזור הוא במובנים רבים ניסיון לא מודע לתקן, עם ובאמצעות ילדו, את הקונפליקטים המרכזיים שפגש ביחסיו עם הוריו. ←

ההורים על מנת להמשיך ולקבל את אישור וקרבת ההורה. במקרה זה תהליך הנפרדות וגיבוש הזהות לא יתקיים אותו. לעתים המחיר לכך הוא תחושת עצבות ואף דיכאון מצד המתבגר שלא מצליח למצוא ולחיות את עצמיותו. אך גם אם בטווח המיידי אין קשיים רגשיים או התנהגותיים הנראים לעין, הרי שמדובר במשבר זהות עצמית. בטווח הארוך יותר המשבר הנו בעל פוטנציאל להתפרץ ולבוא לידי ביטוי בקשיי הסתגלות לעולם המבוגרים.

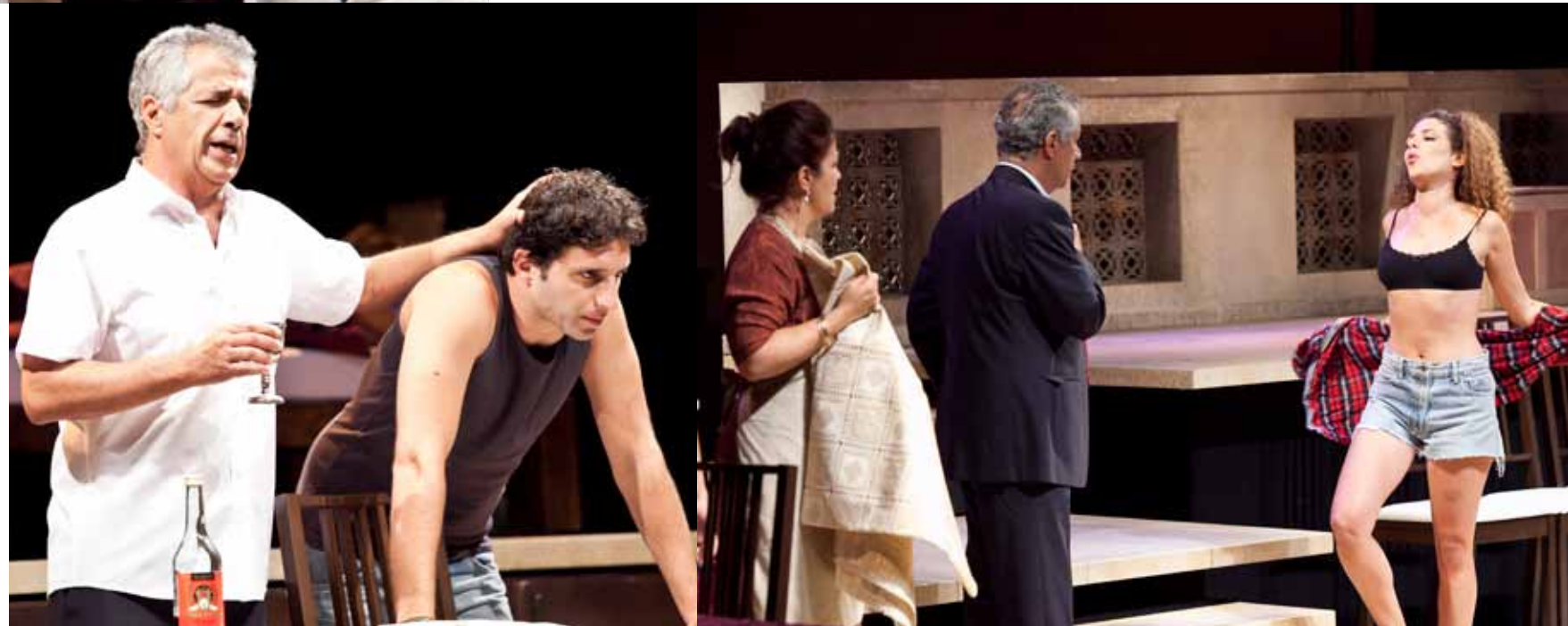
התסריט השני הוא זה המוביל למשבר זהות בין-דורי. במקרים מסוג זה, הצעיר אכן מקיים תהליך של גיבוש זהות עצמית באופן הנשאר נאמן לפנימיותו ואישיותו. במידה וההורה מתקשה לקבל את התהליך שמקיים בנו הרי שנוצר משבר בין הצדדים. לרוב משבר בין-דורי מסוג זה מעורר בקרב אחד או שני הצדדים רגשות עזים של תסכול, כאב וחרדה ביחס לעתיד האישי והמשפחתי. דרכי התמודדות שאינן מסתגלות לפער ולאכזבה ההדדית עלולות להוביל לביטויים תוקפניים כמו גילויי אלימות פיזית ומילולית או להתרחקות עד לניתוק הקשר.

בעוד שבתקופת הילדות הזהות העצמית מבוססת במידה רבה על תהליכי הזדהות של הילד עם הוריו, הרי שבתקופת הנעורים, בשלב ההתפתחותי המכונה גיל ההתבגרות (כיום נהוג לראות את השלב כמתמשך עד לשנות ה-20 בחייו של הפרט), חל מפנה משמעותי בתהליך גיבוש הזהות. שינויים הורמונאליים ופיזיולוגיים, לצד תמורות קוגניטיביות ורגשיות, מכשירים את הצעיר להתייבב מול האתגר ההתפתחותי של תקופת חיים זו: גיבוש זהות עצמית משלו ונפרדת מזו של הוריו (תהליך נפשי זה מכונה "ספרציה-אינדידואציה"; Mahler, 1975).

שלב ההתבגרות וגיבוש הזהות הנפרדת והעצמית על ידי הצעיר, הנו שלב אשר טומן בחובו פוטנציאל להפרה של ההרמוניה והאידיאלים המשפחתיים, לניתוח הפנטזיה ההורית ולמשבר בין דורי. במקרים רבים זהותו המתגבשת של הצעיר הנה בפער גדול מהזהות אותה הוא מצופה לגבש על פי הפנטזיות של הוריו. במקרים אלו יכולים להתרחש שני תסריטים מנוגדים: האחד, ייתכן ויושג איזון ושקט משפחתי וזאת על ידי כניעתו של המתבגר ללחץ המופעל עליו מכיוון

בהצגה מימונה אנו עדים למשבר זהות בין-דורי במשפחה. האב מקסים אינו מצליח להסתגל לרוח שינויי התקופה ואינו מצליח לקבל את אופי וצביון זהותם המתגבשת של ילדיו. הם מצידם אינם מקבלים את סמכותו ואינם מוכנים לשמור על כבוד הערכים אותם הוא מקדש. ביטויים האישי עומד לנגד עיניהם, גם אם המחיר הוא פגיעה בלכידות ובזהות המשפחתית. התוצאה המיידית היא כאוס משפחתי המוביל לעוצמות של כאב, זעם ואלימות.

דומה כי משבר הזהות הבין-דורי המתרחש במשפחת דהן הנו מקרה מייצג לחברה ולתרבות הישראלית בעשורים האחרונים. פרופ' ראובן כהנא, סוציולוג, היטיב לתאר בספרו "על מושג הנעורים המשתנה בחברות מודרניות" (2000) את התהליכים והגורמים המובילים לתופעה הכלל חברתית. לפיו, אנחנו חיים בעידן חדש עם תרבות וערכים בעלי אופי משתנה ושונה. דור ההורים (המייצג חברה מודרנית) התחנך באופן שבו הכללים, המנהגים והמסורות כיוונו את פעולתו ובחירותיו כאשר המומחים ובעלי הידע היוו המובילים והמשפיעים. לעומת זאת בחברה הפוסטמודרנית (הזרם התודעתי המוביל כיום בקרב מרבית מהדור הצעיר, תחילתו לפני כ-30 שנה), הפרט מצמצם ולעתים אף שולל את הסמכות והכוח שהקנה ל"מומחים", והופך את עצמו ואת רצונותיו למרכז. עבורו, המומחים אינם יותר מקור

ילדו. דור ההורים עלול להרגיש שאין בידו די כלים לחנך את ילדיו באופן שגם הוא חונך בו. ייתרה מזו, בעידן הפוסטמודרניסטי המסר לילדים כפי שמתבטא במסמך "מגילת זכויות הילד" הוא: דע את זכויותיך, אם נפגעת תתלונן. הטאבו המשפחתי שנשמר בקפדנות על ידי דור ההורים מופקע כיום לטובת הצרכים האינדיבידואליים והרווחה האישית של חברי הדור הצעיר במשפחה.

עומר רותם, פסיכולוג ילדים ונוער, מחלקת הדרכה עמותת 'עלם'

לגיטימציה חברתית רבה יותר לקיים תהליך גיבוש זהות ממושך יותר וכזה שיוכל לסגנן חיים ולבחירות ייחודיות ורחוקות יותר ביחס לדורות הקודמים במשפחה. תופעת ההגירה מעצימה לעתים קרובות את טשטוש הגבולות בין הדורות ואת הקושי של ההורים להוות דמויות סמכות עבור ילדיהם. אנו עדים למשפחות בהם הדור הצעיר עובר תהליכי סוציאליזציה ומתאים עצמו לנורמות התקופה בעוד דור ההורים נותר במובנים רבים בארץ ובתרבות המקור. אלימות פיזית במשפחה היא דוגמא כואבת לפערים בין-דוריים: במשפחות מהגרות רבות התקיימה נורמה של אלימות חינוכית מצד ההורים כלפי ילדיהם. לעומת זאת, כיום החוק במדינת ישראל אוסר על כל סוג של אלימות פיזית של הורה כלפי

תינוכו את הידע לילדיהם איבדו מכוחם, ופעמים רבות מסמכותם. מבחינת הנוער שרואה עצמו במרכז, עם זכות לאחריות ולסמכות על חייו, ההורים הם חלק ממערך נותני השירות (הורה אשר מממן את הלימודים האקדמיים מבלי שהדבר מעניק לו זכות למעורבות). נציגי העידן הפוסט מודרני, רואים את החינוך במובנו המסורתי כאלמנט שחלף מן העולם. מבחינתם, הם אמונים לצבור ידע וכישורים, ולעצב בעצמם, כמעט ללא התערבות סביבתית את תפיסת עולמם. במובן זה, גם תהליכי גיבוש הזהות העצמית לנוכח זו המשפחתית עברה שינוי ניכר. בהשוואה לדור ההורים שעיצב את זהותו בזיקה משמעותית לזהות המשפחתית, הרי שעבור הדור הצעיר קיימת

סמכות והפרט לוקח את האחריות על חייו. כך, עבור מקסים דהן כבוד השר מהווה סמכות שיש לכבדה ואף לשרתה ואילו עבור בנו דור השר עצמו הוא בתפקיד נותן השירות ויש לבדוק אם שירותו עומד בסטנדרטים אתיים ומקצועיים. מרכיב משמעותי בתהליך המתרחש בעשורים אלו הנו השינויים בסביבה התקשורתית. ריבוי אמצעי התקשורת בכלל והאינטרנט בפרט מובילים לתחושה של שליטה, כוח וחופש בחירה.

האינטרנט אשר מנגיש את כל המידע הכי רלוונטי ועדכני. כך, המומחים ובעלי התפקידים מאבדים מכוחם והשפעתם. גם ההורים אשר היו אלו אשר

הזדהות אתנית הפכה להיות לגיטימית יותר. תהליך "החזרה למקורות" קשור לשינויים פוליטיים וחברתיים שהתחוללו בישראל. הנסיגה האיתית, אך המתמדת, מרעיון "שלילת הגלות", שינתה אף היא את יחסם של הישראלים אל המסורת והמקורות היהודים. הדינמיקה של המסורת במקרה של המימונה, מצביעה על השתרשותה בהווה הישראלית. כיוון שהמימונה ממוקמת בהקשר היסטורי וחברתי קודם ועכשווי, התחדשות כרוכה בעיבודים, פרשנויות ובהתאמת סמלים ונוהגים מסורתיים אל התרבות החדשה, ובאימוץ תכנים ישראלים. המימונה בלבושה הישראלי, מכליאה בין ישן לחדש ומנהלת דיאלוג בין מרכיביה התרבותיים. שילוב זה נותן מענה לצורך בהמשכיות, משמר זהות אתנית ותורם לתקשורת הבין דורית במשפחה.

ד"ר רחל שרעבי, המכללה האקדמית אשקלון
מחברת הספר: חג המימונה-מהפריפריה אל המרכז.
הוצאת הקיבוץ המאוחד ויד בן צבי, 2009.

בישראל. כיוון שמספר המשתתפים גדל, הועתקה החגיגה המרכזית בירושלים בראשית שנות ה-70 לגן סאקר. במקביל, החלו להתארגן חגיגות ברחבי הארץ, שמשכו אף הן רבבות אנשים. המארגנים יזמו את מפעל "הדלת הפתוחה", הממשיך את הנוהג המסורתי של אירוח בבתים בליל המימונה. במפעל זה בלט המרוץ של "האורחים החשובים", מבית לבית ומאירוע לאירוע, בעיקר לפי מפתח מפלגתי. אישי הציבור התארחו גם למחרת, באוהלים מיוחדים בפארקים ברחבי הארץ, ופוליטיקאים השתמשו בחגיגה בגן סאקר כקשר קפיצה פוליטי. השתתפות אישי הציבור בחגיגות וגידול מספר החוגגים שאינם יוצאי אפריקה, הובילו בהדרגה למיסודו של חג המימונה ולהכרה ציבורית רחבה בו כחג לאומי.

לחגיגות המימונה מגיעים בהמוניהם גם בניהם ובנותיהם ילידי הארץ, של עולי צפון אפריקה. החל אצלם תהליך של חזרה לשורשים, וההשתתפות במימונה הפכה להיות חלק מהגדרת זהותם הישראלית. תחושת הבושה שליותה את יוצאי מרוקו בעבר, התחלפה בגאווה אתנית, מאחר שהפגנת

שולחן ליל המימונה בלט בצבעוניותו ובעושר סמלי. הוא היה עמוס במטעמים מסורתיים שהוכנו בחול המועד פסח, והיו עשויים מחומרים כשרים לפסח. מוטיב מרכזי בשולחן היו השיבולים, שהזכירו את ימי ספירת העומר, את הפסח כיום הדין לתבואה וכן את התחדשות הטבע באביב. הצבעים בשולחן החג היו ירוק ולבן, שנועדו לבטא פריחה, התחדשות, קשר לאדמה ולטבע ומאווים של שמחה, טוהר, פריין, שנה טובה ומתוקה ושפע לכלל. ביום המימונה עצמו שבתו קהילות רבות מעבודה, וראו בהארכת חג הפסח ביום נוסף, מעין מצווה, של תוספת מהחול לקודש. בקהילות רבות הלכו אחר תפילת שחרית לגנים וברכו את ברכת האילנות. הם טבלו במעיינות או רחצו בים ועברו ברגל במים רדודים, לזכר נס קריעת ים סוף. לאחר מכן בילו בגנים כל היום בשירה, נגינה וריקודים.

חגיגות המימונה כאירוע המוני בישראל נערכו לראשונה בשנת 1966. כשלוש מאות חוגגים יוצאי העיר פאס שבמרוקו, עלו עם משפחותיהם ליער הרצל, כדי לחדש את מסורת חגיגות יום המימונה בחיק הטבע. את החגיגה יזם שאול בן שמחון, בשיתוף פעילי "אגודת יוצאי פאס

ביום השמיני של חג הפסח בצפון אפריקה, בעיקר במרוקו הורגשה תכונה לקראת המימונה. היא נחשבה חג בפני עצמו, ובלטו בה דפוסים המאפיינים חג דתי, למשל: ברכת אילנות, תפילת ערבית חגיגית, ברכת הרב בביתו ופיוטים. קיימות כמה גרסאות למשמעותו המקורית של החג. לדעתי מקור השם בטקס המרכזי שנערך בליל החג, והוא לישת הבצק של הלחם הראשון. לחם זה נקרא בקהילות מסוימות בשם "מימונה", והחג אף כונה "חג הלחם". השמות מעידים על מהות חג המימונה: חגיגה טקסטית של מעבר מחג הפסח לחי החולין ואכילת החמץ. זהו ההסבר לאכילת המופלטה, הדומה למצה ובכך למעשה נאכל חמץ שאינו נראה חמץ. המוסלמים סיפקו את הקמח והשמרים להכנת המופלטה והבצק הראשון, ועל ידי כך נסגר מעגל טקסי שהחל במכירת החמץ למוסלמים בערב הפסח. המוטיב של הכנסת האורחים איפיין את ליל המימונה וכל אחד, יהודי או מוסלמי, יכול היה להתארח, ללא הזמנה. הדלתות היו פתוחות לרווחה עד שעות הלילה המאוחרות, ואנשים עברו מבית לבית כדי לברך ולהתברך בברכה המסורתית "תרבו ותסעדו".

המהפכה הקטנה של הפיוט

בעת האחרונה אנחנו עדים להתעוררות אדירה בעולם הפיוט בארץ, שכמותה לא ידענו בישראל מעולם: אתרי אינטרנט לפיוט; "קהילות פרות", שבהן לומדים על הפיוט צעירות וצעירים, אשכנזים ומזרחים, דתיים וחילונים, מכל רחבי הארץ; הקונצרטים של התזמורת האנדלוסית הישראלית, ערבי פיוט עמוסי קהל ועוד היד נטויה. דומה שניסיון ההתעלמות של הרדיו והטלוויזיה הממלכתיים עשה רק טוב להתחדשות הזאת, שכן הוא מְשׁוּוֹה לה תחושה של מהפכות ושל הליכה נגד הזרם. וכך, מתרחשת לה המהפכה הקטנה של הפיוט בישראל: קטנה משום שעדיין לא הגיעה לממלכתיות הישראלית ולא זכתה להפוך להיות חלק מן התרבות הישראלית; ובכל זאת מהפכה - הפיוט שליווה את היהודים באלפי שנות גלותם זוהי כעת לעדנה מחודשת, לאחר שננטש מפני שנתפס על ידי האבות המייסדים של המדינה כבלתי-הולם.

מהו פיוט? האם הוא תפילה? האם הוא שירה? שירת קודש? האם "ירושלים של זהב"? הוא פיוט? ליטורגיקה יהודית? ומה הם הסטנדרטים שעל פיהם יש להעריך פיוט?

ובכן, "לכה דודי" הוא פיוט, "דרור יקרא לבן עם בת" הוא פיוט, "אדון הסליחות" הוא פיוט ו"מעוז צור ישועתי" הוא פיוט לחנוכה. יתרה מזו, יש פיוטים משותפים לכל היהודים באשר הם. קחו למשל את "ידיד נפש": פיוט זה הושר בהודו, במרוקו, בחלב, בבבל, בתימן, בגרוזיה. הפיוט הוא אפוא נדבך של מסורת ישראל באשר היא.

היסוד הבסיסי של הפיוט הוא האחדות שנוצרת בין המילים למנגינה, ומשווה להן הבעה חדשה. אחת הקונבנציות ביצירת פיוטים היא באפשרות לתת לאותו פיוט מנגינה אחרת, חדשה: "גדל אלוהים חי" ו"לכה דודי", למשל, זכו לעשרות מנגינות. לפעמים גם מנגינה ישנה מקבלת טקסט חדש. הרבה צירופים אפשריים, אך רק מעטים מתקבלים ומתממשים - ובזאת, כמובן, מקוריותו של הפייטן.

פיוט אינו שירה, מפני שהטקסט לבדו אין לו קיום בלי מנגינתו. הפיוט אינו תפילה. תפילה היא חלק מעבודת

ה', חלק מחובותיו של המאמין, והפיוט אמנם מעטר את תפילת החובה בבית הכנסת, אך גולש משם לטקסים אחרים בבית הכנסת - לברית מילה, לבר מצווה, לשולחן השבת, לשירת הבקשות המפוארת - והיום נודד לאזורי תרבות שרחוקים מאוד מתפילה ומבית הכנסת. לפיכך, יש הבדל מכריע בין חזן לבין פייטן (אף שהיו רבים ששימשו בשני התפקידים). הפייטן נבדל גם מן הזמר. הזמר, כמו האמן המודרני, מקיים זיקה עם תרבות ההמון הכללית. הפייטן, לעומתו, נעוץ בקהילה אחת מגובשת ועולמו הוא עולם של תורה ויראת שמים. הפיוט לעולם מושר בציבור, בשיתוף הציבור: שיתוף פעיל או פסיבי. לא נהוג לשיר פיוט אחד אלא מקבץ גדול של פיוטים, והקהל משתתף בקביעת הרפטואר המושר. בשנים האחרונות, עם העדנה שזוכה לה הפיוט בימינו, משתנה מימד זה ללא הכר, מפני שהפיוט יצא מבית הכנסת ועבר לבית האופרה, וכשהוא נודד מהקשרו, הוא משנה את משמעותו. הקהל גם קובע, בדרך הקבלה והקליטה שלו, את היווצרותם וקיומם של פיוטים חדשים. הפיוט מקבל את תוקפו כפיוט רק כאשר הוא נישא על ידי עדה, או על ידי העם, ומלווה את אורח החיים שלהם. ואכן, פיוטים חדשים ממשיכים ונכתבים.

קבוצה אחרת של פיוטים, מכילה אמות מידה מחמירות. מנהג הבקשות של יהודי מרוקו, למשל, דורש מומחיות והקפדה שתובעות טוטאליות של המבצעים. לא מדובר רק בקול ערב או ביכולת סלסול שניתן לראות בזמר המזרחי, אלא בהבנה של מורכבויות מוזיקליות. רק כאשר בוחנים את הפיוט בסך הכל של מרכיבי ההווה היהודית - אז ורק אז אפשר להבין את מלוא משמעותו. אין הבנה שלמה של הפיוט בלא הבנה של מרכיבי העולם היהודי, כשם שלא תיתכן הבנה של העולם היהודי ללא הבנת הפיוט, ועוצמתו של הפיוט חורגת בהרבה מעוצמתו של הפייטן שחיבר וביצע אותו.

ד"ר מאיר בוזגלו

המאמר פורסם לראשונה במדור "ספרות וספרים" ב"מעריב"

ידידי השכחת

ר' יהודה הלוי

ספרד / מאה 11-12

יְדִידִי הַשְׁכַּחְתָּ חֲנוּתְךָ בְּבִין שְׂדֵי
וְלָמָּה מְכַרְתִּי צְמִיתוֹת לְמַעַבְדִּי

הָלֹא אַז בְּאַרְץ לֹא זְרוּעָה רִדְפָתִיךְ
וְשַׁעִיר וְהָר פֶּאֶרָן וְסִינִי וְסִינִי עָדִי

וְהָיוּ לָךְ דּוֹדִי וְהָיָה רְצוֹנְךָ בִּי
וְאִיךָ תַחֲלַק עֲתָה כְּבוֹדִי לְבִלְעָדִי

דְּחִיזֵי אֶלִי שַׁעִיר הַדּוֹפָה עָדִי קָדָר
בְּחוּנָה בְּכֹר יוֹן מְעַנָּה בְּעַל מָדִי

הֵיטָב בְּלִתְךָ גּוֹאֵל וּבְלִתִּי אֶסִיר תִּקְוָה
תִּנָּה שְׂעָר לִי כִי לָךְ אֶתְנָה דָּדִי

שיר זה של ר' יהודה הלוי הוא אחד השירים המרכזיים במסורת יהודי בבל ומרוקו. השיר נכתב כ"רשות לנשמת" לשביעי של פסח, היום בו נבקע ים סוף ועם ישראל שורר את שירת הים, שירת הגאולה הראשונה, אולם מהיותו שיר כיסופים לגאולה הוא מושר לא רק בפסח אלא בכל עת.

חנה אזולאי-הספרי - מחזה

מחזאית, שחקנית ויוצרת. כתבה את המחזות בטולות-שידוך וסליחות. כתבה את התסריט לסרט שחור ואף שחקה בו - הסרט זכה בפרסים בפסטיבלים בינלאומיים רבים, ביניהם פסטיבל ברלין. היוצרת הראשית (תסריט והנחיה) של הסדרות הדוקומנטאריות הפועלות ואימפריה קטנה שלי. כתבה תסריטים לסדרה מעורב ירושלמי. שחקה בתיאטרונים: הקאמרי, באר שבע, בית ליסין. השתתפה בהצגות רבות ובתפקידים ראשיים, ביניהן: בתשמ"ד, שקרים, סערה, חלום ליל קיץ, מלאכים באמריקה, חצוצרה בוואדי, נתניה, סליחות, ולנטינו. בקולנוע: בנות, נאדיה, מחצבה, שחור, חולה אהבה משיכון ג', שבעה, ועוד. בטלוויזיה: הבורר, פולישוק ועוד. זוכת פרס האקדמיה על משחקה בסרטים נאדיה וחולה אהבה משיכון ג'. זוכת פרס שחקנית מצטיינת בפסטיבל ירושלים 2008 ופרס המבקרים 2009 על תפקידה בסרט שבעה. זוכת פרס התסריט בפסטיבל טרויה בפורטוגל על שחור. ממקימי התנועה "הקשת הדמוקרטית המזרחית" שפועלת לשינוי מעמד של המזרחיים בישראל.

כפיר אזולאי - בימוי

בוגר תואר ראשון ושני בבימוי, אוניברסיטת ת"א. בין ההצגות אותן ביים: בתיאטרון הבימה: הכיתה שלנו במסגרת פסטיבל תיאטרון פולי. בתיאטרון באר שבע: קן הקוקייה. בתיאטרון הסמטה: mensch meier, מעלית שירות. בתיאטרון צוותא: אחד משלנו (פסטיבל עתיד התיאטרון). היום של סבתא. כתב מוסיקה להצגות: בתיאטרון הסמטה: להצגה אסקוריאל, להצגה זוכת "פרס ברנו" בציפה, בתיאטרון ערבי-עברי נחיתת אונס, בתיאטרון קצר בצוותא אויב בחדר, יהלי. בתיאטרון קריאה בבית ליסין: שיקול מוטעה.

ערן עצמון - עיצוב תפאורה

בוגר מסלול לעיצוב במה סמינר הקיבוצים. בין ההצגות להן עיצב תפאורה - בתיאטרון הספרייה: פיאף, ריצרד השלישי, נדנדה בשניים, שוק המציאות, סיפור הפרברים. בתיאטרון באר שבע: פיאף. בתיאטרון הבימה: לילה במאי, אדיט לארוחה, אם יש גן עדן. התיאטרון הערבי-עברי: האוהל האדום, נשים זרות. תיאטרונטו: קפוצ'ינו ברמאלה. בתיאטרון תמונע: רומיאו ויוליה. בתיאטרון חיפה: עץ אחרון בירושלים, הר אדוני. בתיאטרון הקאמרי: סאלח שבת. בתיאטרון בית ליסין: ברודווי פינת פרישמן, ראודה, הבנאליות של האהבה, חלום של לילה בלב קיץ, משחק ילדים, מראה מעל הגשר, אביב מתעורר, ולנטינו, אמא מאוהבת, שיינדלה, מנדרגולה, הקוסם מארץ עוז. בפסטיבל עכו: מתחם התפודים, זוכת פרס על עיצוב תפאורה בפסטיבל עכו 2008. לקבוצת המחול פרסקו: בגדי המלך החדשים. בתיאטרון אורנה פורת: הרפתקה בקרקס.

אולה שבצוב - עיצוב תלבושות

בוגרת אוניברסיטת תל-אביב לעיצוב במה. בין ההצגות שעיצבה - בתיאטרון באר שבע: קן הקוקייה, חולה מדומה. בתיאטרון בית ליסין: חלום של לילה בלב קיץ, משחק ילדים, אביב מתעורר, מנדרגולה, הקוסם מארץ עוז. בתיאטרון אורנה פורת: ריקוד משפחתי, הקסם של אורנה, תפאורה לתל-אביב שלי, מוסיקה מדברת. בתיאטרון ארצי לנוער: ססגוניה, וגר זאב עם כבש. בתיאטרון ירושלים: מסע בין הקלעים. בצוותא: היי יפה. תמונע: תפאורה להתיבה. בתיאטרון האוניברסיטה: רומאו ויוליה, אנטיגונה. בפסטיבל עכו - מיצגים: אובאים, נלך לרקוד. בתיאטרון הסמטה: אגף 6. זוכת מלגה קרן תרבות אמריקה ישראל 2001-2004. זוכת פרס קיפוד הזהב על עיצוב תלבושות 2007 (קברט היי יפה). זוכת פרס התיאטרון הישראלי על עיצוב תלבושות 2009 (חלום של לילה בלב קיץ).

אורי וידיסלבסקי - מוסיקה

בוגר האקדמיה למוסיקה ע"ש רובין בתל-אביב. כותב מוסיקה לתיאטרון, קולנוע ומחול מזה 20 שנה. כתב מוסיקה להצגות רבות בארץ, ביניהן: עיר הנפט, גורדיש, ביטרה, התאונה, איסמעיליה, המכשפה, משרתם של שני אדונים, ריצרד השלישי, הסוחר מונוציה, ביקור הגברת הזקנה, כטוב בעיניכם, נוצות, חצוצרה בוואדי, שירה, לב - טוב, יהוא, תיקון חצות, שבר ענן, קיסריה סופ"ש, הדבר האמיתי, אונור, ריגוש, גוד ביי אפריקה, מבקר המדינה 2005, אנדה, ולנטינו, מסילה לדמשק, המתאבד, מראה מעל הגשר, רוחלה מתחתנת, מכולת. כתב מוסיקה לערבי מחול רבים ביניהם: דירת שני חדרים, בהמות, חמורים, תא, דיו-כאן. במרכז סוזן דלל הועלו שני ערבים המבוססים על המוסיקה של אורי וידיסלבסקי תעודת זהות, ורק גברים רוקדים. כתב מוסיקה לעשרות סרטים ביניהם: שחור, מכתוב, הפיתוי, ארץ חדשה, המיועד. בשנים האחרונות משלב בעבודתו כתיבת מוסיקה לתיאטרון וכתיבת מוסיקה לסרטים בחו"ל. הלחין את השיר ילדי חורף 73 שנבחר לשיר האהוב ביותר מבין כל שירי הלהקות הצבאיות בתכנית שיר השירים.

עדי שימרוני - עיצוב תאורה

בוגרת החוג לאומנות התיאטרון באוניברסיטת תל אביב והאקדמיה "Mountview" בלונדון (התמחות בעיצוב תאורה). עיצבה תאורה להצגות, הופעות מחול ומופעי מוזיקה בארץ ובחו"ל. בין עבודותיה: בתיאטרון הספרייה: תום סויר, אריוודרצ'י רומא, עד התביעה, גייקל והייד, היפה והחיה. במדיטק: עץ הדומים תפוס, סוד הגן הנעלם. בתיאטרון באר שבע: משיח, הרוזן ממונטה כריסטו, פיאף, המשרד, קן הקוקייה, שחק אותה סם, הרבה רעש על לא כלום. בתיאטרון הצפון: עופרה - דרמה מוזיקלית. בתיאטרון חיפה: הדודה של מנשה, מחיר הכבוד (בשיתוף עם חני ורדי). בתיאטרון הבימה: לרקוד ולעוף, גיבורים. בתיאטרון בית ליסין: שיינדלה, הקוסם מארץ עוז. בתיאטרון אורנה פורת: ארץ קליק (זוכת עיצוב התאורה בפסטיבל להצגות ילדים, חיפה 2011). במדיטק: עץ הדומים תפוס, סוד הגן הנעלם.

מתי סרי - מקסים דהן

בוגר מגמת בימוי קולנוע קאמרה אובסקורה. השתתף בהצגות: בתיאטרון בית ליסין: המלך, אחד משלנו, גן עדן דרום, ספר הג'ונגל, תפוחים מן המדבר, ולנטינו. בתיאטרון חיפה: מפעל חייו, רומבטיקו. בתיאטרון הבימה: ללכת עד הסוף, חתונת הדמים, עסק משפחתי קטן. בתיאטרון באר שבע: חלום אחר, יש לי כנרת, הלב הלבן. בתיאטרון יובל: סטריפטיז אחרון, הזמן הצהוב, אלאדין. בתיאטרון הקאמרי: מקום אחר, מעגל הגיר הקווקזי, ייסורי איוב, הסוחר מוונציה, ילדי הירח. בקולנוע: מקס ומוריץ, קופסה שחורה, יהושע יהושוע, חלום אחר, רימון הזהב. בטלוויזיה: משחק החיים, חשופים, הילדים מגבעת נפוליון, הכול דבש, הטברנה, העולם הערבי, זהו זה, מגיש פינת פרשת השבוע ערב חדש.

שרה פון-שוורצה - מרים דהן

בוגרת בית הספר הגבוה לאמנויות הבמה, בית צבי, 1992. בין ההצגות בהן השתתפה: בתיאטרון באר-שבע: זינגר, אהבה וזיכרון, בית המלאכה, מחלת נעורים, סיד, חלום ליל קיץ, הדוד וניה. בתיאטרון הבימה: אכזר מכל מלך. בתיאטרון בית ליסין: סתיו ימיו. בתיאטרון הקאמרי: חברות הכי טובות, נורה, קופנהגן, יום במוותה של ג'ו, המלט, האב, או אלוהים, רומיאו ויוליה. בתיאטרון ערבי-עברי: שבע ילדות יהודיות, הדירה. בתיאטרון תמונע: עניין של גברים, בכל מקום באמבטיה שבו אין מים. בתיאטרון הבאלהאוס ברלין: מחכים לאדם שפילמן. בקולנוע: ארץ חדשה, ארץ קטנה איש גדול. בטלוויזיה: מעורב ירושלמי, טיפול נמרץ, חברות הכי טובות, סרוגים, פולישוק. פרסים: פרס על שם אברהם בן יוסף מידי עיריית ת"א על תפקידה במחזה האב, 2006 ועל תפקידה בקופנהגן, 2001. פרס האקדמיה הישראלית לקולנוע ולטלוויזיה כשחקנית הטובה ביותר בסדרת דרמה על תפקידה בסדרה מעורב ירושלמי, 2004. פרס התיאטרון הישראלי לשחקנית השנה בתפקיד משני בהצגה קופנהגן, 2002. פרס איש השנה בתיאטרון של שידורי קשת יחד עם קרן מור וענת וקסמן על ההצגה חברות הכי טובות, 1999. פרס שחקנית מצטיינת על שם אברהם בן יוסף מידי עיריית ת"א על תפקידה בהצגה חברות הכי טובות, 2001.

ליז רביאן - חופית דהן

בוגרת בית הספר הגבוה לאמנויות הבמה בית צבי, 2007. השתתפה בהצגות בבית צבי, ביניהן: חתונת הדמים, מרי סטיוארט, אביב מתעורר, קיץ אחרון, מגנוליות מפלדה, חורף החלונות האדומים, דני והים הגדול. במחזות זמר: גריז, שיקאגו, CATS. בתיאטרון הסמטה: אגנס של אלוהים. בתיאטרון הספרייה: הוכחה - על תפקידה בהצגה היתה מועמדת לפרס שחקנית השנה לשנת 2011. בתיאטרון אורנה פורת: לרקוד עם עדן. בתיאטרון בית ליסין: מייק, אקווס, תנאים של חיבה, פרינסס מרי 7.

הדס מורנו - עלמה דהן

בוגרת הסטודיו לאומנויות התיאטרון מייסודו של יורם לוינשטיין, 2009. השתתפה בהצגות: בתיאטרון מסחרי: סביב העולם ב 80 יום, נסיך האגדות, אלאדין. בתיאטרון בית ליסין: מי מכיר את עמוס חפר, מראה מעל הגשר. תיאטרון אורנה פורת: החוג לדרמה. בטלוויזיה: אלופים, אגדת דשא, מסודרים, טלנובלה בע"מ, מנחה ברצועת הנוער אקזיט, מנחה בתוכנית המוסיקה קליפס. בקולנוע: התגנבות יחידים.

דרור דהן - דור דהן

בוגר הסטודיו למשחק בניהולו של יורם לוינשטיין 2008. בין ההצגות בהן השתתף: בתיאטרון בית ליסין: חלום של לילה בלב קיץ, מי מכיר את עמוס חפר, מראה מעל הגשר. בפסטיבל עכו: ילדי הלילה, חייל צעצוע. במדיטק: נשים קטנות. במהלך לימודיו זכה במלגות שונות, כגון מלגת הצטיינות בלימודים.

גלי בן-גיאת - מור

למדה בבית הספר הגבוה לאמנויות הבמה בית צבי. במהלך לימודיה השתתפה בהצגות: המילה האחרונה, הבורגנים, המעגל, איזון עדין, טרטיף, מרי סטיוארט, משפחת ז'קוב. בתיאטרון בית ליסין: תפוחים מן המדבר, טניה, תנאים של חיבה, בפסטיבל פותחים במה: צל של אישה.

עמנואל חנון - אליהו דהן

למד משחק בארץ ובצרפת. השתתף בהפקות שונות במסגרת: תיאטרון הבימה, תיאטרון הקאמרי תיאטרון תמונע, התיאטרון לילדים ונוער, קבוצת מחול נעה דר, ופסטיבל ישראל. באנסמבל עיתים בפרויקט התנ"ך ויאמר וילך, וישתחו וירא, מיתוס, שלוש אחיות, הדיבוק. שר ומשחק בסדרות קונצרטים למשפחה במסגרת התזמורת הפילהרמונית הישראלית, תזמורת הבמה הישראלית, התזמורת הסימפונית ראשון לציון, הסמפוניה באר-שבע והתזמורת הסימפונית חיפה. יוצר ומופיע ב-Un jour tu verras ערב שנסונים צרפתי. שרים אנריקו. בפנטזיה המוזיקלית חיותה, ע"פ חנוך לוין, הקסם של אורנה, של תיאטרון אורנה פורת לילדים ונוער. רופא חלום - ליצן רפואי בבית חולים מאייר לילדים ברמב"ם.

אברהם כהן - אליהו דהן

בוגר המחזור הראשון של ניסן נתיב בירושלים. השתתף באנסמבל עיתים בפרויקט התנ"ך - ויאמר וילך, וישתחו וירא ובמיתוס. מופיע ושותף ליצירה בהצגות איפה גב' גבאי? וגששי החלומות בתיאטרון הקרון. בתיאטרון החאן הירושלמי: סיפור לילה. יוצר המופע תזמורת איש אחד. חבר בקבוצת רופאי חלום ועובד כליצן רפואי בבירה"ח "שערי-צדק". הקים ומנהל את אנסמבל הפיוט שליד "מכון בן-צבי" ומנחה קהילה בארגון "קהילות שרות פיוט וניגון". מלמד ומבין ב"המרתף", ב"ס לתיאטרון המיועד לנוער בסיכון.

ידידים

(4,300 ש"ח)

מייסדת ויו"ר ידידי התיאטרון:
ג'ני ברנדס

מנהלת ידידי התיאטרון:
תמר הררי

מרכזת ידידי התיאטרון:
ליטל גביש

מייסדים

(12,000 ש"ח ומעלה)

יונס חנה ואלי
כספי יהודית ופרופ' אליהו
כרמון ציפה ואריק
לוי מרדכי ויוחנן
ליאור צביה ודן
ליאור עדה ופרופ' דוד
ליני יהודית ועו"ד אוריאל
לנדאו ליאורה ואלי
לקנר ברוריה ועו"ד אמיר רוני
מאירוביץ אילנה
מולכו שלומית ויצחק
מור שרון ומנו
מטלון חתי וניסו
מיתר ג'וזיאן (צביה)
מיתר עופרה
מנדלסון חנה ויוסף
מנור רות ויצחק
משפחת פדרבוש
נאמן דליה ואייבי
נשיץ נחמה וגד
סבג עדי ודורון
סגול טובה וסמי
סגל מרשה ומיכאל
סטל רחל
סיטון נורית וישה
סלונים תמי ואורי
סלע שרה ופרופ' מיכאל
סקר רבקה וצוקר עוזי
עזרי יורם
ענבר יהודית ואורי
ערד אורה
פוגל רחל וברוך
פוקס רעיה ויצחק
פינס עודד
פישר ד"ר אלי
פלס יהודית וישראל ז"ל
פפשוזאלי
פרלוק אורנה ועו"ד חיים
פרנקל ענת ושמואל
צ'ורלי תמי
צ'חנובר עטרה ויוסף
צלמאיר מיכל ומיכאל
קונדה ציפי ואפרים
קלנסבלד יעל ודורי
קלנר חני ואביגדור
קריב אסי
קרן משפחת צבי ועפרה מיתר
קרן ע"ש פנחס זכאי ז"ל
ראובני דניאל ודורון
רהב הילה ורני
רוטלי גלי ויאיר
רוק (פקר) רן
רייז אורנה ואביב
רפפורט עירית ופרי גלן
שחר זהבה ואריה
שטיינר ד"ר יוספה
שטיינר ישראל
שטראכרל בת-שבע
שיינמן דניאלה ודן
שמחאי סמדר
שני הדסה ומאיר
שפיר עופרה ורו"ח אלי
שקלים פנינה והרצל
שרון ד"ר נעמי ורן
שרם יוכי ואיזיק
תאומים אדית ז"ל וסטרברכלביץ משה
תאומים עירית ומשה
תגר חיה ומרקן
8 תרומות בעילום שם

אבידן-בריר ברוריה ועו"ד אברהם בריר
אביחי גאון מיכל
אדיר אילנה וישראל
אדלר רותי וראובן
אדרי פנינה ומשה
אופיר ד"ר סימה ופרופ' אבינעם
אור מיכאלה ותיאודור
אחיעזר רותי
אלאלוף שרה
אלבין גליה
אל-גור מלכה ויובל
אלשיך יוסי
אנג'ל ענת ואודי
אקרמן אסתי ובני
אריז מירי ושוקי
בארינבום נטלי וצביקה
בהט מרישה וג'ו
בואנס רותי והבר איתן
בובלי בת שבע ומשה
בוקשפן נורית ועמירם
בוקשפן חתי ואלדד
בילין עו"ד הלנה ועו"ד ישראלי יעקב
ביצ'צ'ו פרופ' ניצן
בירח תלמה ויוניש
בירן גינה ודני
בכר אורית ויוסי
בכרך יעקב אסתר
ברון ענת וגבי
ברנר אביבה ועוזי ז"ל
ברק נאוו וזינגר שלום
ברקת מיקי ושייקה
גאון בני ז"ל
גבריאלי עדנה ארן
גולדמן ד"ר רחל ופרופ' בולסלב
גוריון יפעת
ג'יבלי ד"ר אלישבע ובינימין ז"ל
גייגר שרה ומיכאל
גלאנץ טליה
גלבוע סולי ואורנשטיין יורם
גלברד ברכה ויעקב
גליק נילי
גליקסמן דליה ויוסף
גמזו יעל וגיא
גרבינסקי דינה וישראל
גרוס ד"ר צביה ופרופ' יוסף
גרינבום ורד ואילן
דבורין פנינה וזהר
דברת מירי
דגמי הגר ועזרא
דנקנר זהבה ויצחק
דרנגר ורד ואביר
הירשמן פרי עדנה
הלפן חנה ואלי
המבורגר אילנה ויאיר
המבורגר חנה וגדעון
הקר עדנה ועו"ד הרטבי זאב
הרטמן אסתי ואלקס
הרציאנו ד"ר לורט
וולטש טלי ועמוס
וורטהיים דרורית
זליג ג'ולי ומיכאל
זרניצקי אורה ויוסי
חנן פסיה ורו"ח אריה
חרל"פ ענת ועו"ד שמואל
טולידאנו נירה
טייק עירונה ודוד ז"ל
טיסונה נעמי ושלמה
טל דבי וסנדר
טמיר ענת
טרנר אריאלה ויעקב

אגודת ידידי תיאטרון בית ליסין
נוסדה באפריל 2006

לפרטים ולהצטרפות:
טל. 03-7255338

להצגה זו

הגברה:
עומר יולביץ'
תאורה:
שמואל הס
ביצוע תפאורה:
תיאטרונת
ציילומים לתכניה:
דניאל קמינסקי
הפקת תכניה:
מיכל גלעד
עיצוב תכניה:
אתי קלדרון

עוזרת במאי:
אלישבע אושרת
מנהלת הצגה:
אסנת גבאי
מנהל במה:
סטס סוויטקין
עובד במה:
אורן פרי
הלבשה:
טל ניב
אביזרים:
נצח אלמסי

מנהלת כספים:
מיכל דביר-חן

מנהל השיווק:
מיכה וייסמברגר

מנהלת הפקות ותפעול:
אדווה טמקין

במאי ומנהל קבוצת הצעירים:
גלעד קמחי

חברי ההנהלה הציבורית

עוזי ברעם - יו"ר
ערן אברהמי
פרופ' ניב אחיטוב
איל ארד
נתנאל גלעדי
רמי בן-גל
רית דום
אורית וינס
שלום חבשוש
אביגדור לוין
אריה מנדל
אריאל קפון

מנהלת התיאטרון:
ציפי פינס

מנהל משאבי אנוש:
צבי ירון

מחזאי בית:
הל מיטלפונקט

דרמטורג התיאטרון:
אבישי מילשטיין

יעוץ משפטי:
עו"ד אורנה לין
עו"ד עמית מנור
עו"ד נחום פיינברג
רואה חשבון: אלי שפלר

תודה גדולה ל: ציפי פינס, אבישי מילשטיין, כפיר אזולאי, השחקנים הנפלאים, חברותי הטובות והפסיכולוגית שלי לתרומתם הגדולה להבאת המחזה לידי גמר.

שחקני התיאטרון לעונת 2011-12 (לפי סדר א-ב)

מיטל אבני
אבי אוריה
אור אילן
דני איסרליש
יונה אליאן-קשת
דניאל אפרת
ליאור אשכנזי
לירית בלבן
גלי בן-גיא
דודו בן-זאב
אסף בן-שמעון
מאיר בנימיני
עידו ברטל
רבקה גור
ששון גבאי
דני גבע
שמעון מימרן
חייקה מלכה
גיא מסיקה
דב נבון
אביבה נגוסה
עוז ניסן
בת-חן סבג
אברהם סלקטר
מיכה סלקטר
מתי סרי
אלון פדות
שרה פון שוורצה
ניב פטל
גדי צדקה
קרן צור
הדס קלדרון
ליז רביאן
אילי וזלס
גיא רוזן
חנה רוט
מיכל שטמלר
שלום שמואלוב
דנה שריר
רפי תבור
יעקב תמרי

הפקה

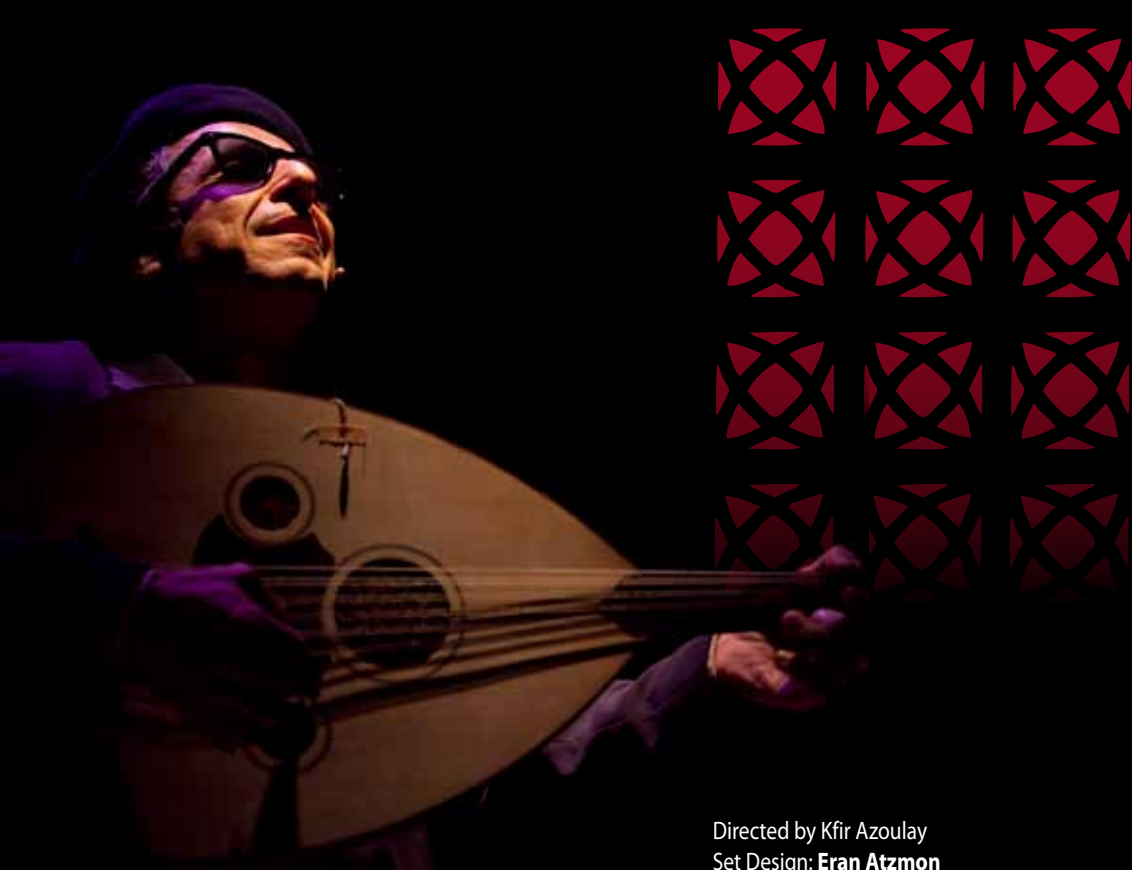
מנהל הצגה ראשי: אלן פיטלוק
מנהל הצגות: אירן אשל, אסנת גבאי
אורנה דויטש, ברוך וידרה
שושי זק, רולי יקואל, לני רוזנצוויג,
שרון שפירא, ארז שפר

צוות טכני

מנהל טכני: ישעיהו ביבלש
מנהל במה ראשי: אלברטו בנדר
מנהל במה: זיו אורפז, חאלד ג'בארין,
ברוך וידרה, דניאל לוין,
סטניסלב מרק, אברהם נתנאל,
ליאור סאלם, סטניסלב סוויטקין,
גיא קריספיל, נחום רז
עובדי במה: דניאל ברק, יהודה גרוס,
אלון כליף, מטיאס סטוליאיר
מנהל מח' תאורה: ראובן וולנר
תאורנים: שוקי אבו-חצירה,
ניסים דלרייה, שמואל הס,
יוני לבאי, יוליוס מאירסון,
פרננדו מחאיקר, זאב נבון,
אולג סטפנוב, ליאור עזרא,
אייל עובדיה, דולב ציגל
מנהל מח' הגברה: תמיר אלפיה
הגברה: אבישי אסור, אסף בן אבי,
רז בליצבלאו, מאור בן חמו,
גיוור הרמן, עומר יולביץ',
ליאור דלמן, סטס סוויטקין,
אורן פרי, יורי שכנוביץ, סרגיי שקורין
מנהל ייצור: רמי דקל
מנהלת מח' הלבשה: אביבה חזיז
מלבישות, רקוויזיטיות, פאניקות:
טל אדמון, מיכל אלוני,
מיכל בן שושן, ולריה גלזמן,
דנה כהן, מריאנה גריב, טל ניב,
אסיה גלן, אירנה סגל,
מריאנה פינקלשטיין, אולגה פרגמן,
מרינה צורילוב, ליאורה רון
מיטל שלום, אורנה שפיצר
אחראי בטיחות: יעקב הכהן

מנהלה

מזכירת התיאטרון: תלמה גנור
מנהלת מח' מכירות:
עירית סוחוניצקי
דוברות ויחסי צבור: זיוה סידון
מנהלת פרסום: מיכל גלעד
מנהל מכירות חוץ: יוסי אלקה
מנהלת מחלקת חינוכית:
אסי ליבנק-גולן
מנהלת מח' מנויים: לילך פנחס
מחלקת מנויים:
דורית מוסבי, יהודית רוקבן
מכירות בית: סימי מאירסון, שני גזית
עוזרת למנהל משאבי אנוש:
יפית זיו
רכזת שרותי משרד:
ויקי וייסמברגר
מנהלת חשבונות ראשית:
מרב כהן
חשבת שכר: לורה מולצד'סקי
מח' הנהלת חשבונות:
זהר פורמן, טלי חובב
פניות הציבור: טל שני-וייסמברגר
מנהל מח' שיווק טלפוני:
קופלר סלביה, שגב תומר
מח' שיווק טלפוני:
מריה בנגרט, בתיה גמליאל,
זאבי זוהר, יפית טרייסמן,
ציפי לסינגר, רחל לסקי
מרים כספי, תמר רון, אלקה שלו
מנהל שרות לקוחות:
טל ימיני, כלנית סטמקור
נציגי שרות לקוחות:
מירה ביסון, רות בן-דט,
שרה גלעם, אוהד דור,
ליאור ליבה-רונלד, שירה מאזה,
רוני מולא, יעל מטלון, יעלה מרוז,
אבישי מימון, מאיה סברוב
מרכזיה: דבורה אהרון, עליזה שטרן
ארכיון: שי מרקוס
אחזקת בניין ומחסן:
משה גנץ, איציק סלח'ג, גולן ימין
אחראי סדרנים: אריק דור

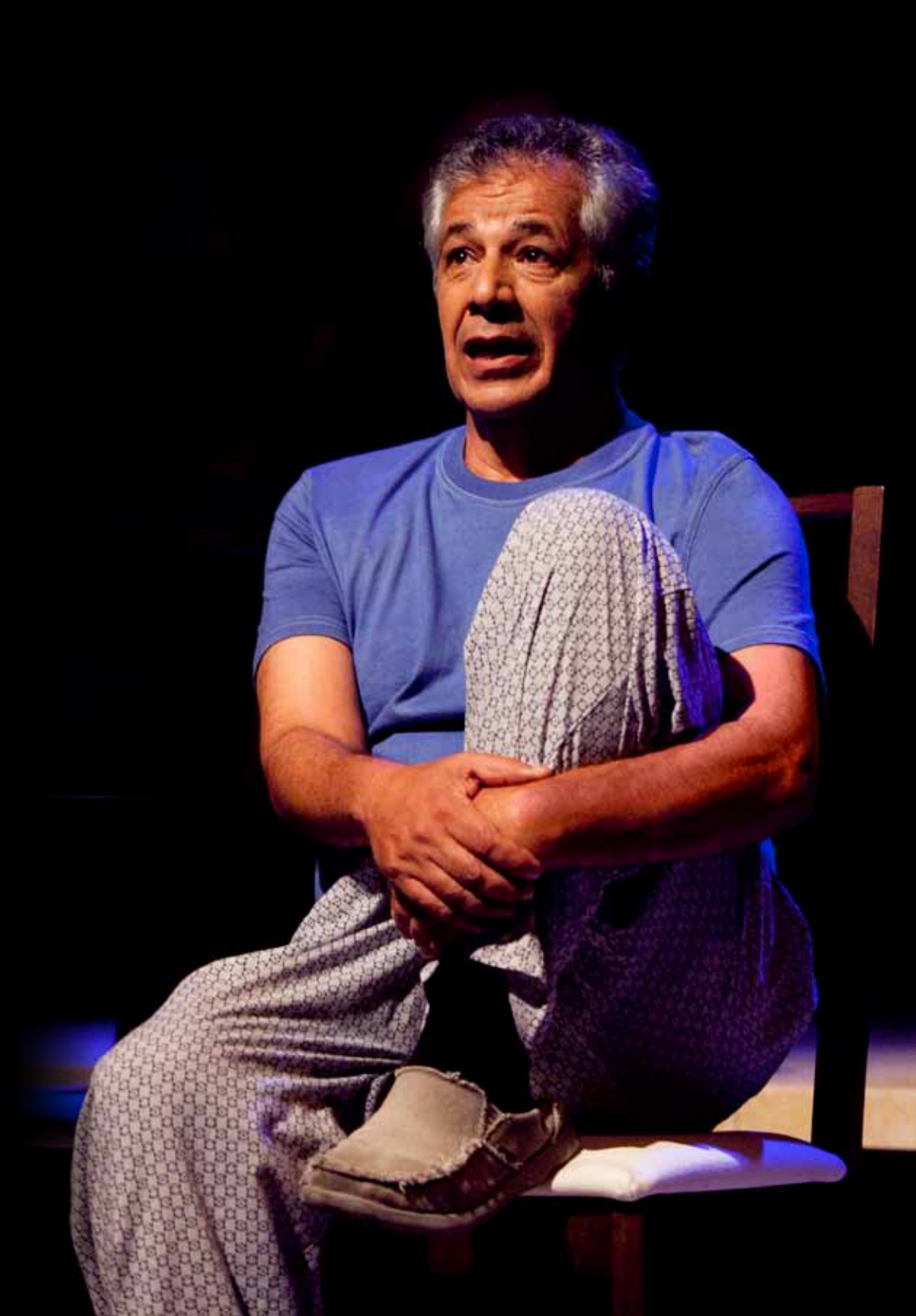
Directed by Kfir Azoulay
Set Design: **Eran Atzmon**
Costumes Design: **Ula Shevtsov**
Music: **Ori Vidislavski**
Lighting Design: **Adi Shimrony**

MIMUNA

A new Israeli play Hanna Azoulay-Hasfari by

In the midst of the Dahan family's preparations for the traditional Mimuna celebration (a festival which Israelis of North African descent celebrate to mark the end of Passover) in a development town in the south of Israel, the mother of the family, Miriam, uncovers secrets and lies that threaten to rip her family apart: her husband Maxim's political machinations, the broken engagement of her beloved son, Dor, and the future plans of her daughter, Hofit. During one of the most emotionally charged days of the year, Miriam is walking on eggshells, fighting to keep her family together, though she soon learns that she is no longer willing to see her dignity trampled and her freedom curtailed. A poignant family drama, bringing together three generations of one Israeli family, in their battle for identity and togetherness, betwixt tradition and modernity Hanna Azoulay-Hasfari's previous play, "Slichot" had a very successful run at Beit Lessin.

Cast:
Gali Ben Giat: Mor
Dror Dahan: Dor Dahan
Emanuel Chnun / Avraham Cohen: Eliyahu Dahan
Hadas Moreno: Alma Dahan
Matti Seri: Maxim Dahan
Sara Fon-Schwarze: Miriam Dahan
Liz Rabian: Hofit Dahan

MIMUNA

A new Israeli play by
Hanna Azoulay-Hasfari

BEIT LESSIN
THEATRE